

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Z Danaja 23. januarja.

Prišlo je mnogo poslušalcev, še več jih ni našlo prostora, tudi sedeži poslancev so bili napolnjeni, pa predno se je začela debata o predmetu, kateri že toliko časa polni časniške predale, sklenila se je seja. Obravnava o dveh predlogih, ki sta bila na dnevnem redu, raztegnila se je nepričakovano, da ni več kazalo pričeti z generalno debato. Pa še iz drugega razloga se je stvar odložila za dva dni, ker na desni še ni tako popolnega soglasja, kakršnega je treba do zmage.

Nemški konservativci se nahajajo v jako težavnem položaju. Agitacija proti njim že tako silna, ker se jim očita, da so le oni zakrivili višja davčna bremena v alpskih deželah, zlasti na Štajerskem in v Zgornji Avstriji, postane čem dalje tem huja, ako se v tem imenitem nemško-narodnem vprašanju ostalim Nemcem strogo nasproti postavljajo. Nemški konservativci iz kmetov: Bärneind, Ruf in drugi so v sinočni klubovi seji vse to naglašali in izrekli, da ne morejo glasovati z večino, ako se predlog ne predrugači. Zahtevajo, da se mora nekaka motivacija dodati predlogu, iz katere se vidi, da se nemškemu jeziku njegova pravica ne krati. Klub je tedaj sklenil, da svoje želje objavi eksekutivnemu komiteju, ki bode moral skušati predlogu dati tako lice, da tudi nemški konservativci lehkó zanj glasujejo. Upati je, da se to posreči, ker je celi desnici na tem, da se ohrani dosedanja jedinstvo.

Nemški konservativci so se tedaj postavili na stališče Lienbacherjevo, kateri je iz početka zagovarjal nekako rezervirani predlog, in ki tudi zdaj nikakor ni za Wurmbrandov predlog, ampak želi tako motivacijo, da se ž njo preveč ne zameri svojim nemškim volilcem. In tu ne morem zamolčati, da so tisti časniki v Pragi, ki so s pravo besnostjo Lienbacherja napadali, nepremišljeno in nepolitično ravnali, kajti ako hočejo imeti večino v zboru, kar je le s pomočjo nemških konservativcev mogoče, ne smejo smrtno razžaliti moža, kateri ima še tudi v sedanjem trenutku odločilno, če ne prvo besedo v svoji stranki, ki pa ima tudi za večino po svojem mnogoletnem delovanju take bistvene zasluge,

da jih njegovi stari sobojevniki ne smejo pozabiti, če prav v enem vprašanju ž njim neso istega mnenja. Dasi Lienbacher ni član Lichtensteinovega kluba, se gotovo v tem klubu ničesar ne bo sklepalo, kar bi nasprotovalo Lienbacherjevemu mnenju; kajti konservativni poslanci dobro vedó, da za Lienbacherjem stojé kmetje, kateri mu smejo hvaležni biti, da se resnično trudi v njihovem interesu.

Da za Wurmbrandov predlog niti Čehi, niti Poljaci, niti Slovenci, pa tudi Italijani ne morejo glasovati, ako si nečejo sami zanj iznenadenja okoli vrata potegniti, o tem ni treba govoriti. Iskati je le pota in menda se je že našel, po katerem morejo tudi nemški konservativci hoditi, da ne bodo proglašeni izdajicami svojega naroda.

Tudi v Coroninijevem klubu so prav različna mnenja, ker Italijani ne marajo za Wurmbrandov predlog. Tedaj se tudi Coronini trudi, da svoje privržence združi s katim posredovalnim predlogom.

Debata bo jako obširna, ker se misli besedo dati vsem upisanim govornikom. Gospod baron Güdel, ki je bil proti upisan, odstopil je svoje mesto gosp. dru. Vošnjaku.

Drobtinica o slovenskem uradovanju.

Poročano je bilo v Vašem listu, da je stranka uročila rekurz proti nemškemu odloku, izdanemu na slovensko ulogo pri sodišči Rogatskem, kakor običajno, sodišče pri uročitvi dotične uloge nadsodišču poroča iz katerih razlogov se prošnji ni zamoglo ustreči. Pisu teh vrstic se je posrečilo poizvedeti „razloge“ v tej zadevi. Okrajni sodnik Rogač — je poročal, da tam ni osobja (poleg sodnika sta še dva pristava) slovenskega jezika zmožnega in da ni možno reševati slovenske uloge v tem jeziku. Nadsodišče Graško je pritožbo odbilo in tudi samo pristavilo, da Rogaško sodišče nema slovenskega jezika zmožnega osobja. Slovenske uloge se iz teh nagibov rešujejo dosledno nemški. — Tacih sodišč pa je mnogo na slovenskem Štajerskem. Ta odločba nadsodišča pa je dala tudi drugim, ki so poprej slovenske uloge slovenski reševali, grdo pohujšanje namreč, da se že rešujejo slovenske uloge le v nemščini. Tako je, postavim Ljutomersko sodišče poprej reševalo vedno sloven-

ske uloge le v tem jeziku, a od tega časa naprej pa več — ne. Pritožba pa bi tudi ne pomagala nič iz navedenih razlogov.

Tako daleč smo tedaj zabredli z slovenskim uradovanjem, in naši poslanci so za te narodne pravice še vedno nemi. In kaj zahteva naredba blagega barona Lattermann-a od 16. februarja 1869 št. 1312? In kaj zopet ministra barona Pražaka od 31. decembra 1882 št. 19947? Nič drugega, nego da se imajo slovenskega jezika nezmožni uradniki ga prisvojiti. Zadnja naredba pravi mej drugim: v sodnih uradnikih, ki službujejo v slovenskih ali jezikovno mešanih okrajih in še ne znajo slovenski, pa pričakujem, da se bodo prizadevali naučiti se slovenski, kolikor prej, toliko bolje, da njih slabeje znanje tega jezika ne bode nikakor zadrževalo izpeljevanja jezikovne ravnopravnosti.

Kaj bode tedaj rekel justični minister k temu teptanju svojih naredeb? Mi pa mislimo, ta je skrajni čas, da se ta stvar še jedenkrat uredi, Gospodje poslanci, prosimo Vas, ganite se!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. januarja.

Danes se prične jezikovna debata v državnem zboru. Da bode Wurmbrandov predlog zavržen ni dvojbe, kajti v najneugodnejšem slučaju računa desnica na 2 glasa večine. Za Wurmbrandov predlog bodo govorili: Terlago, Lienbacher, Tomaszczuh, Plener, Wurmbrand, Foregger, Menger, Coronini, Heilsberg, Wildauer, Rechbauer, Magg, Beer, Russ. Plener bode generalni govornik. Coronini je sicer upisan mej govorniki za predlog vendar se sliši, da se on ne bode potegoval v sedanjih obliki zanj, a misli staviti nekaj posredovalen predlog. Desnica pa baje misli zavreči predlog z motivacijo, da takega zakona ni treba, ker že tako ima nemški jezik prednosti v uradih. To motivacijo zahtevali so nemški konservativci, ker se baje drugače ne upajo stopiti pred svoje volilce.

Hrvatski ban je neki že konci decembra prošlega leta imel v rokah dva kraljeva reskripta, s prvim se je imel zaključiti, z drugim pa razpustiti sabor. Katerega teh dveh pooblastil in kedaj se hoče poslužiti, to je bilo prepuščeno banu. A ne ve se, ali je ban zato tako dolgo odlašal, ker ni

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Pa dosta, več nego dosta o „domačih stvareh in vesteh“. Ker smo o brzojavnih poročilih že prej govorili, ostaja nam v političnem listu konci uredniškega oddelka nad črto le mali predalček, ki se skoro po vseh časopisih, domačih in tujih, imenuje „listnica uredništva“. Ime vse pove, ali vsaj bi imelo vse povedati. Urednik lista odgovarja na razna vprašanja, ki se dotikajo njegovega lista, časih se ga pa tudi prav nič ne dotikajo. Odgovarja ne le svojim dopisnikom, po gostem tudi drugim ljudem. Da se mesto odgovorov časih v teh listnicah nahajajo tudi vprašanja, zlasti od strani časopisnega urednika, pač ni treba izrečno poudarjati. Vse to je tako naravno, da bi pač o tem ne imel besedice spregovoriti. A pazljivi čitatelj slovenskih novin je gotovo že zasledil, da se v teh „listnicah uredništva“ časih uganja urednika zasobna politika in prodaja posebno modrost, ki se na drugem mestu časopisa še pokazati ne upa čitajočemu

občinstvu. To je neka velika hiba v nekem slovenskem časopisu, neka nevestna drznost njegovega urednika, ki jo ostala mu sramožljivost le toliko zakriva, da se v „listnici“ tiska z drobnimi črkami in gostimi vrsticami. Pri tem ne mislim na navadne stvari n. pr. urednik potrjuje osebi A. ali B. v mestu K. ali M. devete dežele, da rečena oseba ni spisala in poslala nekega zaznamovanega dopisa ali članka njegovemu časopisu. Urednik sam pa že nekoliko pika, če pristavlja še besede: potrdilo vam damo izjemno, da imate mir pred gospodi, ki imajo grdo navado povpraševati in zasledovati vedno le: kdo je pisal?, ne pa kaj je pisal? Da so pristavljene te besede popolnem opravičene, dokazano je že na nekem prejšnjem mestu. In res tako zasledovanje močno smrdi po policiji ali pa po vladnih ovaduhih ter je popolnem nespodobno poštenim in odkritosrčnim možem. Ne mislim tudi na ondaujo „Sočo“, ki je odgovorila nekemu vprašalcu o ostalih nabranih denarjih za Lavričev spomenik, da naj se s svojim vprašanjem obrne na drugo stran. Takrat bi bila „Soča“ pač lahko vprašalcu odgovorila: Ostali denar je, kar je „Edinost“ pred leti očitno potrdila, za visoke obresti naložen v Trstu pri neke svetovne trgovini, ki ima slovenski svet odrešiti

vseh tug in nadlog. To bi bil odkritosrčen odgovor, dosta boljši, nego ono šilasto vprašanje!

S prejšnjimi besedami sem mislil na ono grdo navado, ki se kaže sedaj pa sedaj v „listnici“ nekega slovenskega časopisa, namreč da popolnem upehani in v kozji rog ugnani urednik svoj žolc razliva nad nasprotnikom svojim, da ga obrekuje, da mu podtika celo tako kosmate reči, katerih nikdo ne veruje, katere vsak na prvi hip za golo laž spozna. Strast res človeka slepi, a takega urednika in pisuna vodi poleg slepe strasti še nesramna zlobnost, ki se ravna po znanej prislovcici: „calumniare audacter, aliquid semper haerebit“. Njegovo ravnanje spominja na „revolveržurnalista“, pred katerim nikdo ni zvest si poštenosti. Na tega spominja tembolj, ker v tem predalčku napada le osebo — nikdar ne nasprotne mu stvari. Zarad tega nesramnega ravnanja mi je že večkrat tožil najbolj odlični goriški Slovenec. Naj se ne meni za tako razbojniško pretenje lista, ki s pametnimi razlogi ne more spodbiti nasprotnih mu načel, ter se kot steklo ščene zaganja v vsakega človeka.

O tako zvanem „poslanem“, ki se časih pred „listnico uredništva“, časih pa zanj prijavlja, tukaj ne bodem obširno govoril. Omenim

vedel, katerega reskripta bi se poslužil. — Ogerska vlada se pripravlja vsak pojav nemirov na Hrvatskem že v kalu zatreti. Več polkov je neki že dobilo povelje, da naj bodo pripravljeni na odhod.

Kakor iz Pešte izvemo, je vspeh Tiszine avdijence jako zadovoljil **Ogerske** vladne kroge. Krize se zdaj ni bati. Tisza sme računati ravno tako nasproti Hrvatom, kakor nasproti Ogrom na podpiranje krone. Kar se tiče Hrvatske ne misli se zdaj na nobene izjemne mere, ako ne bode nikakih nemirov. Poskusilo se bode vladati brez sabora, in stavi se zaupanje v grofa Khuena, da bode zmožel to nalogo. Predloga o mešanih zakonih se bode umaknila, tudi reforma gosposke zbornice ne pride več v tej sesiji na vrsto. Boj z druženo večino gosposke zbornice bode miroval, dokler se ne začne budgetna debata, takrat pa hoče Tisza poskusiti ali bode konservativna večina trajna ali ne.

Vnanje države.

Nek dopisnik Ber. Tagb. zvedel je iz dobrega vira o **tripelitalijanci** to, da sti se Italija in Nemčija zavezali braniti druga drugo. Ravno to razmerje je najboljšje poročstvo za miroljubnost obeh vlasti, kateri hočete pred vsem gledati na notranji razvoj. Ko bi Francija napala Nemčijo, bi Italija vsekako pomagala poslednjaj. Savojska hiša dobro ve, zakaj bi se potem vojevala.

Ruski minister vnanjih zadev Giers se je pogovarjal z nekim sodelavcem N. fr. Pr. Izrazil je svojo zadovoljnost z vzprejemom v Beči. Njegov namen bil je s prva samo obiskati svojo bolno hčer v Montreux-u in odpočiti se od uradnih del. Pa dobil je povabilo od kneza Bismarcka priti k njemu v Fridrichsruhe. Temu povabilu ni mogel odreči že radi dobrih razmer mej Nemčijo in Rusijo. V Montreux-u mu je pa povedal poslanik knez Lobanov, da ga želi videti cesar Franc Josip, in je tem rajši ustregel tej želji, ker sta že dolgo dobra prijatelja s Kalnoky-jem. Na vprašanje, ali se ima to potovanje smatrati za poročstvo miru? je odgovoril, da ne za poročstvo, a za dokaz, mru, kajti razmere mej obema državama bile so že itak izvrstne. Sploh je evropski položaj tak, da se motenja miru ni bati. Pa javno mnenje je jako občutljivo za mir. Razlagano bi bilo morda v slabem smislu, ko bi bil izostal moj pohod v Beč. Zlasti se s Balkanskega polostrova zmiraj kaj sliši, kar vzbuja bojazen, kakor prepri v Srbiji in Bolgariji, prepri za patrijarhat v Carigradu. Jaz vem za gotovo, da bi se bilo slabo tolmáčilo, ko bi jaz bil opustil potovanje v Beč, če tudi vam lahko zagotovim, da bi tako razlaganje bilo neutemeljeno. Kar se tiče bolgarskih zadev so čisto lokalne, in šlo je pri tem bolj za osobne, nego za politična vprašanja. Sicer je res knez Aleksander prezgodaj začel pozabljati, kaj se ima nam zahvaliti. Mi pa respektiramo samostojnost balkanskih držav in položaj, katerega je ustvaril Berolinski pogovor. A nikdar se ni bilo bati, da bi bolgarski dogodki utegnili motiti mir. Kar se pa tiče patrijarhatskega vprašanja, je to težavno, resno in važno, pa vendar le krajno, in zato je nerazumljivo, zakaj bi utegnili pretiti evropskemu miru. O Egiptu pa se je izrazil ruski kanclar, da se ne spominja, da bi bil kedaj govoril o tem z dopisnikom „Frankf. Zeit.“ Pa on pozna dobro Egipet, ker je dolgo tamkaj bival, zato je lahko, da se je kedaj izjavil, da bi bilo jako težko in slabo, ostaviti Chartum. V tem mestu so sosredotočeni razni kulturni in kupčijski interesi, pa tudi verski, kajti tam je mnogo misijonov. O nemogočnosti ostaviti se ve da ni govora, kajti konečno se more ostaviti vse. To so moji privatni nazori o stvari. Na evropski položaj se to nič ne ozira. On je rekel, da je velik prijatelj miru, in kedar oznanjuje mir, ima zaslugo za obe državi. Pa vedno še goji mnogo politikov misel,

da bode prišlo do vojne mej Avstrijo in Rusijo. On si pa tega ne more drugače razložiti, da take vojne še ni bilo. Zgodovina ne pozna take vojne, kajti epizoda iz napoleonskih bojev se k takimi pač ne sme prištevati. Res imati ti dve državi nekatere različne interese in jih bosti imeli. Pa zakaj bi se ne mogli sporazumeti? Že večkrat so razne težkoče ovirale dobre razmere mej njimi, pa vodeči državniki so jih vselej premagali, in pridobili veljavo višjim interesom, ki zahtevajo dobre razmere mej tema državama. Politika ruskega carja je miroljubna, to vedo tudi tukaj, to ve cesar Franc Josip, to ve grof Kalnoky.

V Pol. Cor. piše se iz Sofije 10. t. m: **Bolgarsko** narodno sobranje vsprejelo je predlog ministerskega sveta, da se določi vojaški budget na 11.000.000 frankov s pogojem, da ministerstvo izvede hitro naslednje sklepe: Pripravniki kursori za vojaške šole se odpravijo. — Geodetična šola se odpravi. — Šola za kirurške pomočnike se odpravi. — Ministerski svet naj se posvetuje, če bi se mogla odpraviti mesta vojskineh načelnikov, če ne, naj pa pomanjša stroške za nje s tem, da jih da bolgarskim častnikom. — Ministerski svet naj preišče, če je moč spraviti plače vojaških zdravnikov v soglasje s civilnimi, in če je moč, naj to izvede. — Poveljništvo osemstotnih stotnij, to je dveh stotnij pri vsakej družini naj se takoj izroči bolgarskim častnikom. Zato naj se bolgarski častniki, ki služijo v Rusiji, takoj pokličejo domov. —

V **italijanskej** kamori je predvčeraj poslanec mesta Benetke, Bernini interpeloval vladu o ribištvu v adrijskem morju, in o umoru nekega ribiča iz Chioggie v Spljetu.

Dopisi.

Z Dolenjskega 23. jan. [Izv. dop.] Prehodil sem razne kraje pozabljene dolenjske strani, ter imel priliko opazovati, kako tuji Dolenjcem dobro plačujejo živino in prašiče, koji se potem izvažajo na Bavarsko, Tirolsko itd. Taka kupčija dosta denarja donaša ljudem, vendar ako se preudarja, kako se to in ono še vedno vse po starem kopitu ravna, mora se priti do konečnega sklepa: ako bi bil dolenjski poljedelec bolj vsestransko izomikan, ter bolj dobro poučen, bilo bi marsikaj še boljše.

Da bi to in ono tukaj bolj napredovalo, treba je že šolsko mladež ne le veroznanstvo, branja in pisanja itd. učiti, ampak tudi o raznih strokah kmetijstva.

Ima li Dolenjsko že dosti ljudskih šol? Nikakor ne! Kje pa naj bi jih deželni šolski svet ustanovil, ter odprl? Jaz bi na to tako le odgovoril: Pri vseh malih farah in lokalijah, kjer jih še ni, ter ondi, kjer je šolski okraj prevelik, da zaradi velike oddaljenosti ne morejo vse vasi pošiljati otrok tja v šolo.

Marsikdo znabiti poreče: saj toliko so šolske oblasti vendar že storile, da so vsaj tam že šole, kjer so tudi duhovniki nastanjeni, pa še jedenkrat trdim, da so še okraji, v katerih so 3—5 tacih lokalij, kjer nima jo nič šole, — kjer nečejo prositi za njo, drugi — tudi dež. šolski svet v Ljubljani — pa molči!

Ker ravno o ustanovitvi ljudskih šol pišem, naj mi bode dovoljeno tudi nekaj o zidanji ter o tem, koliko je slavnemu deželnemu šolskemu svetu ležeče na tem, da šolska mladina dobi popolnem

pripravne ter tudi zdravju ugajajoče šolske sobe. To naj pojasnim s tem, kar sem opazoval, in kar mi je g. učitelj v Velikem Gabru povedal, ter tudi v resnici pokazal sobe, kakoršne so, pod njimi v kletih pa voda in blato, — sedaj pa led za drsanje pripraven. Začudil sem se temu in dobil sem pojasnilo, da je to vse že pred leti visokemu deželnemu šolskemu svetu naznanjeno, ter da trajajo obravnave v zadevi nove zgradbe že od leta 1880, torej polna štiri leta.

Zvedel sem tudi, da je tukaj več neprijateljev šoli; ter da, akopram jih je g. okrajni glavar Gril v zapisnikih opisal popolnem in opazivši njih svojeglavnost, tudi predlagal, da naj se pri ugodnih krajnih in drugih razmerah z njimi postopa po postavi od 10. aprila l. 1881, ter skrbi, da šolska mladež dobi prepotrebne zdrave šolske sobe. Na to bi jaz rekel, da deželno vladu krivda mnogo zadeva, ker po opisu c. kr. okrajnega glavarstva je dež. vladi oziroma dež. šolskemu svetu menda dosti jasno, da je tukaj gotovo renitenca, katerej se najde prepotrebno sredstvo v postavi.

Iz Krškega 23. januarja. [-zv. dop.] (O poštini hranilnicah. — Pevski večeri.) Snovanje tako potrebnih posojilnic se je po slovenskih pokrajinah posrečilo samo v nekaterih krajih, kjer, to se pač mora reči, so postali ti zavodi prava ljudska sreča, zlasti ako so v rokah nesebičnih domoljubov. Mnogo je pa še pri nas mest in trgov, v katerih se največ zavoljo pomanjkanja delavnih in zvedenih domoljubov ne morejo osnovati taki koristni denarni zavodi. V takih krajih so pač zelo velike vrednosti poštne hranilnice, ki v poglavitni točki dobro nadomestujejo založnice. Obstoje še le jedno leto, pa se je že pokazalo, da se jih ljudstvo rado poslužuje, zlasti oadi, kjer se mu je njih bitstvo in poslovanje dovolj razložilo. S tiskano besedo je sicer vodstvo poštne hranilnice samo delalo veliko propagando, a z živo ustno besedo se je le malo še storilo v naših krajih, dasiravno bi to jako treba bilo, ker imamo še veliko čitanja nevedčega naroda. — V Krškem kaže poštna hranilnica že lep uspeh, kajti uložilo se je bilo lansko leto blizo 8000 gld., po izjavi tukajšnjega poštne vodstva menda največ na Kranjskem, razen Ljubljane. Da bi se tudi v drugih krajih moglo govoriti o enakih uspehih, treba bi bilo, da bi zlasti učitelji ta zavod priporočali šolski mladini, katera bi potem na stariše uplivala. Vsaj o poštne hranilnice mnogo praktičneje, nego šolske hranilnice, ki so se svoje dni tako zelo hvalisale.

V našem mesteci si je „pevski zbor bralnega društva“ pridobil letos vse priznanje s tem, da snuje „pevske večere“, pri katerih se prepevajo mične pesni, a vmes se vpletajo primerna berila, zlasti humorističnega obsega, kakeršna so n. pr. bila „Želodec“ (Stritarjev — v Glasniku), „Višnjani“ (Jurčiča — tudi v Gl.) ali o „viru“. — Zato so pa družabniki bralnega društva z veseljem slišali, da se namerava letos „veliki ples“, ki navadno preveliko stane, opustiti, in da se napravi mesto njega „pevski večer“.

le, da že po bistvu in celó po pomenu besede bi moralo vsako poslano imeti podpisano svojo tvrdko — ime pošiljateljevo. Omenim dalje še, da uredništva sama po gostem kujejo v uredniški kovčnici taka poslana, prijavljajo je v svojih časopisih ter občinstvo z njimi slepi. Tega slepljivega, nepoštenega orožja se uredništva poslužujejo posebno v razporih in bojih z drugimi časopisi, zlasti takrat, ko jih je nasprotnik po polnem podrli; v svojej obnemoglosti iščejo tuje podpore, zvarijo bolj ali manj neumno poslano, ter se ali z nekaj uvodnimi vrsticami ali pa celó z opombo v predelu za domače vesti nanje opirajo, češ občinstvo je njim pritegnilo, zanje se izreklo — ut figura docet. Da tako zvarjena poslana ne smejo nositi nobenega podpisa, izročno še poudarjati ni treba. Mnogo čitateljev časopisa je res toliko lehkovernih in tako malo razsodnih, da se vsaj za nekaj časa dajo rečenemu varilu preslepti. A resnica, če tudi v kot potlačena, pride prej ali pozlej na dan. Zato pisatelj časnikarjem in uredništvom ne more dostikrat priporočati poštenosti in resnicoljubnosti, kajti samo ti dve lastnosti človeka nikdar ne zapeljeta v zadrege, iz katerih se bi moral zlažni in sleparijo pomagati.

Po gostem je „poslano“ v novicah tudi prej omenjena reklama, za katero dobivajo dotična uprav-

ništva dokaj denarjev. Če nedolžna, res je primerna gmotna podpora založniku, — sleparske reklame pa tudi največji dobiček časopisnega založnika ne opravičuje.

Kar je navadno na prvi strani časopisa tiskane pod črto, zanima mnogo čitateljev dosta bolj nego ono, ki je tiskano nad črto. Takemu podčrtnemu sestavku pravimo navadno „listek“, „podlistek“, po tuje „feuilleton“ (feuilleton.) In o tem nam je sedaj govoriti. Blagi čitatelj naj ne zameri, da pišemo tukaj „listek“ o „listku“ ali „podlistek“ o „podlistku“; potrpežljivo naj pregleda sledeče vrstice ter naj se huduje nad „listkarjem“ ali „podlistkarjem“, da mu nema o tem zanimljivem predmetu povedati nič posebnega in novega.

Slovenski izraz „listek“ ni gola, vendar popolnem prikladna prestava francoske besede „feuilleton“; pravimo mu tudi „podlistek“, ker se navadno natiskuje pod črto, pod političnim uvodnim člankom, pod političnimi ali drugimi resnimi dopisi. Ali se v nekaterih tujih časopisih (na pr. v angleških in italijanskih) ta listek ne tiska ravno pod črto na prvi ali kajek druge strani, ampak za raznovrstnim resnobnim gradivom v časopisu, tukaj ne bomo raziskovali, ker določen mu prostor v novinah

nikakor ne prestvarja njegovega bistva; le ime podlistek mu je potem neprimerno, napačno. Tako se sem ter tja nahaja v Nemcih — in ti izobraženi Nemci nima jo celo lastnega, nemškega izraza za „feuilleton“ — ali pri prej imenovanih Italijanih in Angležih, katerim so take stvari v časopisu le njega priloge, privezki.

Nepomenljiva, ker nebitvena je tudi neka druga vnanjost na njem, če prav mu je podelila prvotno ime. Sprva so namreč „podlistke“ natiskovali z drobnejšimi črkami in bolj stisnjenimi vrsticami ter po tej obleki jih ločili od resnobnega političnega oddelka v časopisu. In francoska beseda (feuilleton = sorte de mince réglette) je s prva izrazovala ravno to nebitveno zunanost: list z drobnejšimi črkami in v gostejših vrstah tiskan. Sem ter tja se časopisi še drže te stare navade ter natiskujejo „listke“ z drobnejšimi pismeni in v bolj gostih vrstah. Drugi časopisi se pa ne ravna jo po tej prvotnej navadi, ampak natiskujejo „podlistke“ z istimi tiskarskimi pismeni kot razne oddelke nad črto. Tako ravna jo, kar je blagi čitatelj že gotovo opazil, vsi slovenski časopisi; ravna jo tako vsestransko primerno našim materialnim razmeram: vsled tega porabijo manj duševnega gradiva, spisa, porabijo tudi manj, če prav

Domače stvari.

— („Matica Slovenska“.) Književni in gospodarski odsek je v seji v 19. dan t. m. sklenil, da bode občni zbor Matice po Veliki noči, v 16. dan aprila, v istej seji se je ukrenilo, da imajo izmed novih udov le oni pravico do letošnjih društvenih knjig, ki se upišejo do 1. junija t. l., ker bi sicer ne bilo lahko določiti števila izvodov društvenih knjig. „Lovčevih zapiskov“ drugi del odda se „Narodne Tiskarni“ v tisk, da bode vsa knjiga jednaka. Za tiskanje družih knjig pa naj se razpiše natečaj na jedno leto. Gospod prof. Levcu izreče se najtopleja zahvala za uredovanje letopisa za 1882/83 s prošnjo, da bi tudi nadalje prevzel uredništvo. — Rokopisi za letošnje knjige naj bi se doposlali vsaj do 1. junija t. l. — V odsek, ki naj iz dela organično premembo pravil, volijo se gg.: Senekovič, Šuklje in Ant. Zupanič, ki sestavijo načrt, ki se potem avtografično pošlje vsem odbornikom. —

— (Imenovanje v šolski svet za nadaljevalne šole za obrtnijske učence.) Kranjski deželni odbor je v seji 18. januarja t. l. deželnega odbornika ces. svetovalca g. Ivan Murnika svojim zastopnikom v šolskem svetu za nadaljevalno šolo za obrtnijske učence v Ljubljani, in bišnega posestnika in lastnika tiskarne gosp. Jan. Krajca svojim zastopnikom v šolskem svetu za nadaljevalno šolo za obrtnijske učence v Novem Mestu imenoval.

— (Občni zbor kmetijske družbe kranjske) bode prihodnjo sredo v 30. dan t. m. ob 9. uri dopoldne. Na dnevnem redu je volitev tajnika in dveh odbornikov.

— (Sijajni ples.) Kot vsako leto, priredi tudi letos Čitalnica v svojih zgornjih prostorih dne 2. februarja Vodniku na čast sijajni ples. Že skozi dolgo vrsto let je pripadal Vodnikov ples v Čitalnici najprijetnejšim, najelegantnejšim in najmnogobrojnije obiskovanim cele plesne sezone, in bi bilo želeli, da se tudi letos jednako obnese. V sled tega si usoja čitalnični odbor razun po vabilih, koje se te dni razpošiljajo, slavno občinstvo tudi tem, potom nanj opozarjati. K temu plesu nemajo pristopa izključljivo le udje, marveč tudi po njih upejlani gostje proti 1 gld. vstopnine. Samo ob sebi razumljivo je, da pričakuje odbor od strani udov kolikor mogoče mnogobrojne udeležbe, za trdno se pa nadja in zelo bi ga tudi veselilo, če bi počastilo Čitalnico pri omenjeni priliki s svojo navzočnostjo tudi obilo gostov Ljubljanskih in z dežele. Začetek plesa ob 8. uri zvečer. Čitalnični odbor.

— (Okrajni zastop v Ormoži.) Poročali smo, da so pri volitvi veleposestnikov zmagali narodnjaki s 55 proti 33 glasom. V kmetijskih občinah izvoljeni so tudi sami narodnjaki. Središki trg voli tudi vsekdar narodno in tako bodo v novem okrajnem zastopu 25 narodnjakov, 5 pa Nemcev in nemčurjev.

— (Iz Ljubljane) potegnili so včeraj pri Mesarskem mostu truplo 54 letne Urše Grčar. Je li se utopila po neprevidnosti, ali iz samomornega namena, ali je bila žrtev kacega zločina, ni znano.

— (Črnogorska kneginja) pride jutri v Trst. Drugi dan odpotuje v Pariz k svoji oboleli hčeri, kneginji Karadjordjevičev.

— („Četrto berilo za ljudske in nadaljevalne šole.“) Spisal Peter Končnik. Cena vezanemu iztisu 60 kr. To je naslov novej zelo obširnej prav dobro sestavljenej šolske knjigi, ki je izšla v c. kr. šolske založnici v Beči. S to knjigo si je pisatelj šolskih beril (sestavil je namreč tudi „2.“ in „3. berilo“) pridobil veliko zaslug na našem šolsko-slovstvenem polju.

— (Vabilo k tomboli in plesnej veselici,) katero priredi društvenim namenom v prid prostovoljno ognjegasnno društvo Dolenjevaško v nedeljo 27. januarja t. l. v prostorih gosp. Ivana Rusa v Ribnici. Začetek ob 7. urizvečer. Vstopnina za gospode 20 kr. Odbor.

— (V Ptujскеj Čitalnici) bode v 2. dan februarja veliki ples, pri katerem svira oddelek vojaške godbe 47. pešpolka. Dalje priredi Čitalnica v 16. dan februarja venček, 24. februarja ples, 26. februarja pa društveni večer.

— (Nova pošta) otvori se s 1. februarjem v Dolenji na Goriškem. Ta postaja bode imela vsakdanjo zvezo s Korminom.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 24. januarja. Pričela je jezikovna debata, Tomasek prorokuje razpad Avstrije, ako se nemščina ne pripozna državnim jezikom. Hohenwart smatra v pravem državnishkem govoru Wurmbrandov predlog kot nadaljevanje hudih narodnih bojov. Lienbacher govori odločno za nemški državni jezik mej živahnim odobranjem levice. Članu 19 ni treba nobenega izvrševalnega zakona, ampak le naredb. Groholski stavi je posredovalni predlog, kakor se je dogovoril v klubih desnice. Coroninjev klub hoče glasovati proti vsem predlogom, tako da bi nobeden ne dobil potrebne večine.

Cetinje 23. januarja. Tudi preteklo noč so oboroženi Albanci na več krajih prekoračili črnogorsko mejo, a se kmalu umaknili nazaj na albansko zemljo.

Skadar 23. januarja. Iz Ipeka se poroča, da so vsi Škipetarci oboroženi in le še čakajo svojih odsotnih vodij. Ko slednji dojdejo, postavili se bodo ob meji, da onemogočijo vsakršni poskus Črnogorcev, polastiti se Guzinjskega ozemlja.

Razne vesti.

* (Ruska pravoslavna cerkev) sestoji iz 59 eparhij (škofij), na čelu katerih so 3 metropolit, 17 nadškofov in 37 škofov.

* (Parobrod „City of Columbus“) se je 18. t. m. na potu iz Bostona v Savannah z 81 potniki, mej katerimi je bilo tretjino žensk in otrok, pri nosu Gavheadu na zapadnem bregu Marthas-Vineyardskega otoka potopil. 104 osebe, mej njimi 55 potnikov prvega in 15 potnikov drugega razreda, zgubile so življenje, 22 oseb je rešenih. Ko se je potapljal deli so potniki in moštvo na krov, pa skoraj vse so odnesli valovi. Mej mrtvimi je turški generalni konzul v Bostonu.

načela je zastopal, kako se je poslej prestvaril ter na zadnje prišel v roke imenitima in učenima bratoma Bertin le Ancien in le Superbe. Ta dva brata sta rodila podlistek — ali bolj natančno Bertin Starejši mu je bil pravi oče. Vse podrobnosti prepuščamo rečenemu zgodovinarju francoske revolucije ter le omenimo, da je prvi konzul (consul bi bilo pač najljubše našim philologom!) Napoleon tedanje časopise trl in pestil še dosta huje, nego naš državni pravdnik slovenske. Prijaviti neso smeli niti članka niti dopisa, celo nobene vesti ne, ki bi bili količkaj v navskrižji z vladnimi načeli in naredbami samovoljnega prvega konzula. Kaj stori v tej sili in nadlogi toliko učen in duhoviti kolikor premeteni Bertin starejši? Ker pri preostri cenzuri ni smel odkritosrčno pisati in kar naravnost svojega političnega prepričanja v uvodnih člankih in dopisih izrazovati, začel je v svojem dnevniku leta 1800 prijavljati slovstvene sestavke. Pravi ti slovstveni in poslej leposlovni sestavki v „Journalu des Debats“ so bili prvi feuilletoni, prvi podlistki, ker so se pod črto in z drobnejšimi pismeni in v gostejših vrstah natiskovali. A s temi listki rečeni urednik ni le pomnožil mnogovrstnosti svojega časopisa, ampak v njih je brez posebne nevarnosti pred ostro cenzuro, pred surovo

Narodno-gospodarske stvari.

Nov načrt za osušenje Ljubljanskega barja v mestnem zboru Ljubljanskem.*

(Konec.)

Po tem načrtu morala bi se Ljubljana skozi mesto najprej poglobiti in sicer najgloblje 3'178m. pri Udmatovem jezu, pri Hradeckijevem mostu za 2'012m., pri frančiškanskem mostu pa za 1'901m. V Gruberjevem kanalu pa bi bilo poglobenje največje pri tako zvanem „Speckhügel“ do 2'463m. Pri tem predpisava se širokost Ljubljani meje obrežnimi zidovi z 21 Omtr.

Kakor je varčnost sploh lepa čednost in je posebno pri slabem gmotnem stanju močvirskega prebivalstva, mesta Ljubljane in isto tako naše države, na katere podpora se bode najbolj ozirati, posebno opravičena, je vender tukaj, kjer je ne samo stanje, marveč celo obstanek posamičnih delov mesta na vagi, umestno, da se nov načrt po omenjenih načelih akoravno dotični stroški, ne bodo težili mestne, nego samo ono po zadnjem načrtu zelo osušeno blagajnico močvirskega odbora, natančno pretehta, da se tako mesto že zanaprej osigura svojo mnenje in svoje stališče, in da s. tudi blagajnica močvirskega odbora obvaruje brezvspešnih stroškov. Ako vzamemo na prvo v pretres navedeno prištedeno svoto 332.400 gld., bomo kmalo videli, da se bode zdatno skrčila, ako vzamemo v poštev stroške za globenje Ljubljane.

1. Ako se izpusti veliki jez, treba malega kar za Ljubljano in tega računimo samo	14.000 gld.
2. Troški za obrežje jako nizko	4.000 „
3. Troški za kamenite nasipe	15.000 „
4. Troški za 437m. zidovja	101.750 „
5. Odškodnina hišnim posestnikom	28.500 „
skupaj	163.250 gld.
torej na	169.150 „

Troški za obrežno zidovje in odškodnine hišnim posestnikom računili so se po enačicah ali bolje po troških 1867 leta, koje tukajšnji mojster g. Tönnies stavi obrežno zidovje na desnem bregu Ljubljane nad Hradeckijevim mostom. Takrat se je plačalo same odškodnine 3429 gld. 98 kr.

Troški za to obrežno zidovje računjeni so po velikosti in globosti in v primeri s sedanjim, kakor bomo pozneje videli poviša se to zidovje. Sedanji so od 4'0m. visoki, novo zidovje bode za 2 metra višje.

Da pa bi se utegnili stroški za omenjeno brežno zidovje pri slabem stanju in visokih fundamentih obrežnih hiš še izdatneje zvečšati, se lahko iz tega razvidi da je na pr. gospod lekarja Mayerja hiša tako plitvo na kolih fundirana, da so plohi ki so na te kole položeni za časa male vode, to je, kadar vodno površje Ljubljane pri sv. Jakoba mostu sega 0.20m. pod ničlo 11' t. je 0.29m. nad vodo (kar je bilo vsled pravde letos po zvedenih konstatirano) in ima to poslopje po tem pri svoji jako slabej stavbi svoj obstanek le zahvaliti, da so tako nizke vode zlo redke, zaradi česar bi torej ogrobenje za 1'901m. utegnilo vsekako pomenljivo biti. Kaj pa bode z mostovi in sicer z zidanimi, ker se leseni ne jemljejo v poštev.

1. Hradeckijev most.

Po dolgem iskanji, na vse strani se obračaje dobil sem iz fabrike kneza Auersperga pri Žužemberku iz časopisa inženirjev in arhitektov 1868 II. zvezek posneti ponatis tega mosta, iz katerega razvidi, da stojita stranska stebra iz rezanega kamna na šest črevljev globokem fundamentu iz betona. Najnižja voda se ga po dosedanjih opazovanjih do

*) Zaradi pomanjkanja prostora zakasnjeno. Glej št. 4 „Slovenskega Naroda“.

sedaj kaj cenih tiskarskih črk, prihranijo dosta črnila, stavcu močno skrejšajo delo in zaslužek, s kratka, močno zmanjšajo tiskarske troške. Vse to je popolnem resnično, rekel mi bode nepotrpi čitatelj, a s tem „listkom o listku“ nema dosti opraviti. Da, da, bistvene zveze gotovo ni mej njima. Kdo bi pa po suknji sodil moža? — in vender je dovolj ljudi, ki tako sodijo; še več ljudi pa je, ki se po lepej suknji drže za visoke gospode.

Rimljanska „acta diurna“ neso poznala podlistka; ali so ga poznali kitajski časopisi, neuki podlistkar ne more povedati, ker ni kitajski doktor. Rodil se je podlistek na Francoskem, kot marsikatera druga novščina v časopisi. Napačno se iz minolega stoletja po gostem navaja Freron, spisatelj še sedaj v francoskem slovstvu glasovitega dela Année littéraire, začetnikom podlistka. Rodil se je podlistek še le začetkom sedanjega stoletja v velikih težavah in bolečinah in sicer v glasovitem dnevniku (Le journal) des Debats. Učeni naš zgodovinar francoske revolucije, ki pa vsled preobilnosti besed in nepremišljenosti v političnem življenju tako rad v napake zagazi, bode v posebnem odstavku o tedanjih časopisih gotovo natanko povedal, kako se je rečeni dnevnik s prva s popolnim imenom imenoval, katera dva moža sta ga ustvarila in uredovala, kaka

vladno silo svojim čitateljem razkladal svobodomiselnost politična načela, svobodomiselnost državne pravde, ter je ostro, preostro obsojeval politična načela, namere in naredbe Napoleona Velikega. Sedaj je porabil kako novo knjigo političnega, zgodovinskega, modroslovnega ali moralnega zadržaja ter je pretresujoč jo, obširno razpravljaj najimenitnejša vprašanja tedanjega časa. Isto je delal v presodbah novih gledaliških iger, zlasti žalostnih iger. S kratka, porabil je vsako tako slovstveno priliko — če je izraz dovoljen, da je na videz slikal svojim čitateljem naprave in razmere mlajše ali starše minulosti, ali jim pa razkladal politične teorije in ustanove v izmišljeni, časih tudi istiniti deveti deželi; prav za prav pa je le bičal samovoljnost tedanje francoske vlade (Napoleonovega konzulata in cesarstva), kazal je napake nje in njenih navideznih narodnih zastopov, ter izbujal in ohranjeval mej Francozi politične, Napoleonu pa popolnem nasprotno nazore. Tako se je rodil drobn listek ali podlistek. Kmalu so ga posnemali ostali francoski časopisi; izmed evropskih narodov so ga Angleži prvi sprejeli, dosta pozneje širokoustni Nemci, po katerih je najbrže prišel v slovenske časopise.

(Dalje prih.)

tako zvanih leseni klešč, katere zgoraj vežejo leseni oboj betona. Struga pak je po tem črteži že 3 čevlje pod površjem tega fundamente. Kakor prej navedeno ima se tukaj struga še za 2012m. uglobiti, prišla bi tako globoko pod fundamente in voda, katera se bode itak za toliko ponižala prišla bode tudi pod nje ali pa nekoliko višje. Isto tako bi se brane obstoječih obrežnih zidov 180mi nad vodo dvignile. — Koliko dela, koliko stroškov in odškodnine bi to prizadalo, odtegne se vsakemu proračunu. Vsekako pa postane stanje sedanjih stavb iluzorično.

Načrt za franciskanski most tudi ni nikjer najti za gotovo pa se sme misliti, da neso fundamenti niti srednjega niti obrežnih stebrov tako globoki, da bi uglobenje za 190lm. dopuščali. Pri tem mostu je pa še drugo poudarjati, to je svetloba mostnic. Vsak obok ima namreč samo osem sežnjev. Pri globenji zožila bi se tudi ta svetloba, vrh tega pa se pri tem mostu še deli vodna črta (Stromstrich), kar zastanek vode povzročuje.

Širjavo proste struge mej položnim obrežnim zidovjem je že z vladnim odlokom od 12. decembra 1866 št. 7952 s 15° = 28.5m. pozneje pa še celo na 14°5' = 27.50 dovoljena, temu nasproti pa se stavi v mnenji slavnega ministerstva nasvet, bregove do 21.0m. zožiti. Zdi se mi torej, da kar se bode z uglobenjem pridobilo ima se pri štedljivi širjavi napraviti, Hradskejevi most ki ima 16° = 30.4m. svetlobe, moral bi se toraj tudi, ako bi imel solidne temelje predelati.

Ni mi zamolčati še stavbenih slabostij naših obrežnih poslopij, kakor g. Lassnikove hiše, ki se očitno v vodo poseda, isto tako tudi to, da se jih je v teku malih let že mnogo pozidalo, kar torej z zgorej omenjenim dosta jasno dokazuje, da je, ali da bi bila izvršitev po novo napravljenem načrtu za mesto zelo neugodna. Ugodneje pa bi bilo po Podhagaskyjevem načrtu, posebno ker bi se potem s prva samo Gruberjev kanal popraviljal in še le pozneje, ko bode gmotno stanje boljše ozir jemal na mesto.

Strah, katerega imajo močvirski prebivalci, ali bolje rečeno, njihovi zastopniki zaradi stalnega jezua na Gruberjevem kanalu, da bi se namreč zatvornice o pravem času ne odpirale, je pri sedanjih iznajdbah električnih signalov ni opravičen, a tudi zaradi tega ne, ker po dosedanjih opazovanjih, voda pri povodnji v vsaki uri le za 10 cmtr. narašča.

Na podlagi teh uzrokov in dokazil sklenil je stavbeni odsek staviti sledeče predloge:

Slavni mestni zbor naj sklene, slavnemu odboru za osušenje močvirja na ulogo od 22. februarja 1883 št. 17 odgovoriti; da kar se tiče nprave novega načrta po mnenji stavbenega odseka visokega c. kr. ministerstva notranjih zadev od 4. januarja 1883 št. 809 za osušenje Ljubljanskega barja, sklenil je mestni zbor, da se mesto za ta načrt nikakor zavzima ne more, in se bode o svojem času vedelo varovati proti škodi, ki mu preti, ko bi se ta načrt izpeljal.

Tuji:

dne 23. januarja.

Pri **Slouu**: Singer z Dunaja. — Ketzal iz Kamnika. — Rosenburg iz Siska.
Pri **Malič**: Neumann z Dunaja. — Gozani iz Krškega. — Mahr z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

22. januarja: Janez Merluc, hišnega posestnika sin, 2½ leta, Krojaške ulice št. 6, za plučno tuberkulozo. — Jovana Gorše, mizarjeva hči, 7 let 5 mes., Poljanska cesta št. 18, za davico.
23. januarja: Ana Heinrich, profesorjeva žena, 64 let, Fran Josipova cesta št. 9, za vodenico.

V deželnej bolnici:

20. januarja: Tomaž Šinkovec, kočijaž, 28 let, za vnetjem možganske mrenice. — Marija Smole, gostija, 50 let, za otrpnenjem maternice.
21. januarja: Karol Verbič, pekovski pomočnik, 40 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
23. jan.	7. zjutraj	740.59 mm.	-10.4°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	9. pop.	737.00 mm.	+4.8°C	z. zah.	d. jas.	
	2. zvečer	734.87 mm.	+4.6°C	m. jz.	obl.	snega.

Srednja temperatura — 0.3°, za 1.7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 24. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 95	kr.
Srebrna renta	80	35
Zlata renta	100	25
5% marcna renta	94	90
Akcije narodne banke	847	—
Kreditne akcije	303	50
London	121	25
Srebro	—	—
Napol.	—	61½
C. kr. cekini	—	70
Nemške marke	59	40
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 124	—
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 169	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	25
Ogrska zlata renta 6%	121	50
"	89	25
" papirna renta 5%	87	25
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115	—
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	119	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	105	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld. 170	25
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	116
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	226	75

Slika pesnika S. Gregorčiča

dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“. — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Za lovca, gojzdnega čuvaja

ali kako drugo primerno službo priporoča se 30 let star, ravno iz mornarske službe izstopivši **Franjo Majar**, stanujoč v Ljubljani, Vegove ulice 12. (55—3)

Lovski pes,

brak, mlad, bele dlake, ušesa nekoliko rumeno-rujava, na jedni strani vrhu reber majhno, na drugi strani pri repu nekoliko večjo rumeno-rujavkasto progno, vrh desnega stegna na ledji ima v dlaki izrezano črko M, se je izgubil.

Kdor zve zanj, naj ga pripelje ali pa poroča **županu v Gorenjem Logatcu**, zato dobi pa primerno nagrado. (57—4)

Zenitvena ponudba.

Samostojni trgovec v Ljubljani želi vzeti v zakon priprosto, priljudno, bolj postarno damo, ki ima nekaj tisoč gotovine in veselje do lepe in dobre kupčije. Ponudbe naj se pošiljajo do 1. februarja pod „**J. S. 106**“ na upravnistvo tega lista. Stroga tajnost se zagotavlja. (64—1)

Vožni red c. kr. priv. južne železnice

od 1. junija 1883 naprej.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj	Odhod	6:45 zvečer	7:— zjutraj	9:— zvečer	1:30 popol.
Mürzzuschlag	10: 2	10:27	2:10 po noči	5:27	—
Gradec	11:59 po noči	12:58 popol.	6:10 zjutraj	9:30 zvečer	10:40 dopol.
Maribor	1:19	2:23	8:20	11:41 po noči	2:28 popol.
Celje	2:43	3:51	10:29 dopol.	1:50	5:35
Laški Trg	—	4: 8	10:46	2: 6	5:58
Rimske Toplice	—	4:20	10:58	2:17	6:15 zvečer
Zidani Most	3:25 zjutraj	4:43	11:35	2:43	6:47
Ljubljana	Prihod	4:42	6: 6 zvečer	1:19 popol.	4:27
Postojna	Odhod	4:45	6:11	1:28	5:45 zjutraj
Nabrežina	6: 3	7:51	3:36	7:52	1:31 po noči
Trst	7:44	9:34	5:48	10: 4 dopol.	5:14 zjutraj
	Prihod	8:10	10:—	6:23 zvečer	10:38

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst	Odhod	8:— zvečer	6:40 zjutraj	10: 5 dopol.	6:— zvečer
Nabrežina	8:42	7:14	10:55	6:47	8:15 zvečer
Postojna	10:13	9:11 dopol.	1:42 popol.	9:22	9:44
Ljubljana	Prihod	11:25 po noči	10:38	3:31	1:53 po noči
Zidani Most	Odhod	11:28	10:43	3:39	4:55
Rimske Toplice	—	12:47	11:34 popol.	5:31	5:25 zjutraj
Laški Trg	—	12:47	11:58	5:43	5:45 popol.
Celje	—	12:59	12:15	5:54	8:15 zvečer
Maribor	1:28 po noči	1:17	6:14 zvečer	2:39	8:33
Gradec	2:55	2:47	8:30	2:52	8:50
Mürzzuschlag	4:22 zjutraj	4:24	10:58	3:15	9:19 dopol.
Dunaj	6:30	6:52 zvečer	2:15 po noči	5:55 zjutraj	12:52 popol.
	Prihod	9:40 dopol.	6:30 zjutraj	8:20	4:35

Razglas.

Št. 537.

(63—1)

Mestni magistrat naznanja:

1. Da so imeniki k letošnjemu novačenju poklicanih v letih 1861, 1862, 1863 in 1864 rojenih domačih mladeničev dogotavljeni in pri magistratu od 15. do 30. dne t. m. razpoloženi, da jih vsak lahko pregleda in

a) ko bi kdo izpuščen ali napačno upisan bil, to naznani,

b) zoper reklamacije novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za oproščenje od dejanske službe vojaške ugovarja in te ugovore tudi dokaže; potem objavlja magistrat

2. da bode srečkanje novačenju podvrženih mladeničev

I. razreda letos v 12. dan februarja ob 9. uri dopoldne

v mestni dvorani, in da je vsakemu prepuščeno udeležiti se srečkanja.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 10. dan januarja 1884.

3000 2 (788—10)

ostankov prepróg

(po 10—12 metrov) pošilja po poštne povzetji — ostanek po 3 gld. 80 kr.

L. Storch, tovarnik v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zameniti.

Izumil!!!

Po neutrudljivih študijah se je **dru. pl. Benden** u posrečilo napraviti

omado za lase,

o katerej se po vsej pravici trditi sme, da **zadostuje svojemu namenu**. Po tej pomadi v kratkem času zrastejo gosti lasje in brada, ter je tudi dober pripomoček proti izpadanju las. **Izumitelj jamči za gotov uspeh.**

Cena lončku 2 gld.

Pristna se dobiva proti predpošiljavi zneska pri izumitelji samem, **dru. pl. Benden**, Prag, Salmgasse 7. (56—2)

Elektro-homeopatija.

Nova znanost.

Nova elektro-homeopat. zvezdata sredstva

za ozdravljenje vseh bolezni, in ž njimi se ne more meriti v učinku nikaka dozda znana homeopatična sistema.

Brošura zastonj in franko.

A. Sauter, homeopatična centralna lekarna v Genfu.

Zaloga za Kranjsko:

v Ljubljani pri lekarju Erazmu Birschtzu-u. (43—2)

Hiša na voglu

v Kolodvorskih ulicah hiš. štev. 29,

na jako dobrem mestu, kjer je že več let obstala gostilnica in špecerijska prodajalnica z jako dobrim uspehom, daje se radi menjave domovanja

takoj v najem.

Podrobneje se zve tam.

(59—2)